

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 476/2025-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Dudíťa (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zastúpeného JUDr. Jánom Halkom, advokátom, Cyrila a Metoda 105/2, Rožňava, proti postupu Mestského súdu Košice v konaní vedenom pod sp. zn. 13C/29/2019 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Košice v konaní vedenom pod sp. zn. 13C/29/2019 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Košice **p r i k a z u j e**, aby v konaní sp. zn. 13C/29/2019 konal bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie v sume **3 000 eur**, ktoré mu **j e** Mestský súd Košice **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Košice **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **949,17 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 476/2025-9 zo 16. septembra 2025 bola na ďalšie konanie prijatá ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13C/29/2019. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov. Zároveň žiada o priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 24 000 eur a náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že žalobcovia sa žalobou pôvodne doručenou Okresnému súdu Košice I 20. septembra 2019 domáhali určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľností špecifikovaných v žalobe. Sťažovateľ ako vydražiteľ nehnuteľností vystupuje v spore v procesnom postavení žalovaného v 3. rade. V napadnutom konaní, ktoré je v súčasnosti vedené na mestskom súde, nebolo do dňa podania ústavnej sťažnosti právoplatne rozhodnuté.

3. Sťažnostná argumentácia je založená na tvrdenom porušení označených práv zbytočnými prietáhmi súdu prvého stupňa v napadnutom konaní. Sťažovateľ poukázal na jeho celkovú dĺžku a zrekapituloval jeho doterajší priebeh. Podľa sťažovateľa súd opakovane odročuje pojednávania bez primeraných dôvodov, pričom prerokúvaná vec nie je skutkovo ani právne zložitá.

II.

Vyjadrenie mestského súdu

4. Podpredsedníčka mestského súdu vo svojom vyjadrení zrekapitulovala priebeh napadnutého konania. Zároveň konštatovala, že konanie o určenie neplatnosti dražby patrí medzi štandardné civilné žaloby a nebolo zistené, že by sťažovateľ prispel k predĺženiu napadnutého konania. Dĺžku napadnutého konania ovplyvnili opakované odročovania pojednávania z dôvodov na strane súdu, ako aj strán sporu a v neposlednom rade opatrenia prijaté s pandemiou COVID-19. Okresný súd prvýkrát meritórne rozhodol 7. októbra 2022 a po vrátení veci Krajským súdom v Košiciach vo veci riadne koná. Podpredsedníčka mestského súdu je toho názoru, že obdobie 16 mesiacov, keď sa spis nachádzal na krajskom súde z dôvodu rozhodovania o opravných prostriedkoch, je potrebné zohľadniť pri posudzovaní ústavnej sťažnosti.

5. Ústavný súd nepovažoval za účelné vyzývať sťažovateľa na zaujatie stanoviska k vyjadreniu, keďže jeho obsah nevedol k pochybnostiam o potrebe vyhovieť ústavnej sťažnosti v jej esenciálnej podstate (porušenie označených práv).

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

6. Podstata námietok sťažovateľa v súvislosti s namietaným porušením ním označených práv podľa ústavy a dohovoru je založená na existencii zbytočných prietáhov v napadnutom konaní, ktoré mali vzniknúť pri nekonaní, resp. neefektívnej činnosti súdu prvého stupňa.

7. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez

zbytočných priet'ahov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.

8. So zmyslom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov korešponduje povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo. Ich povinnosťou je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník (strana sporu) obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza najmä z čl. 17 a § 157 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). V zmysle čl. 17 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb“ a v zmysle § 157 ods. 1 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania“.

9. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou spravidla zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

10. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, po právnej stránke ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov. Zo sťažnostnej argumentácie ani z vyjadrenia podpredsedníčky mestského súdu nevyplývajú žiadne osobitné okolnosti, na základe ktorých by bolo možné konaniu priznať osobitný stupeň skutkovej zložitosti.

11. Pri hodnotení správania sťažovateľa ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadnu okolnosť, z ktorej by akokoľvek vyplynulo, že celková dĺžka napadnutého konania bola negatívne ovplyvnená správaním, resp. procesnými úkonmi sťažovateľa.

12. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup súdu prvého stupňa. Ústavný súd už na úvod konštatuje, že už samotná skutočnosť, že vec nebola právoplatne skončená ani po šiestich rokoch od podania žaloby, nie je zlučiteľná s obsahom práv, ktorých porušenie sťažovateľ namieta vo svojej ústavnej sťažnosti, a je dostačujúca na vyslovenie ich porušenia.

13. Na margo postupu okresného súdu ústavný súd uvádza, že v jeho postupe videl existenciu zbytočných priet'ahov, ktoré boli spôsobené prvkami jeho neefektívnej činnosti, a to aj napriek tomu, že nebol v konaní vyslovene nečinný dlhšie súvislé obdobie. V priebehu napadnutého konania bolo síce určených až 14 termínov pojednávaní (26. 8. 2020, 30. 9. 2020, 20. 11. 2020, 17. 2. 2021, 16. 6. 2021, 1. 10. 2021, 23. 3. 2022, 10. 6. 2022, 7. 10. 2022, 12. 2. 2025, 9. 4. 2025,

25. 6. 2025, 20. 8. 2025, 1. 10. 2025), z ktorých sa uskutočnili len 4 (!) pojednávania (1. 10. 2021, 7. 10. 2022, 9. 4. 2025 a 1. 10. 2025), pričom k ich odročovaniu dochádzalo z dôvodov na strane súdu, jednotlivých strán sporu či pandémie COVID-19. Prihliadajúc na aktuálnu dĺžku napadnutého konania ústavný súd musí konštatovať, že opakované automatické odročovanie pojednávanií bez primeraných dôvodov a na základe obsahovo takmer totožných žiadostí strán sporu (najmä žalobcu v 1. rade a žalovaného v 2. rade, pozn.) nespĺňa požiadavku efektívnosti konania.

14. O neefektívnosti v postupe okresného súdu svedčí aj existencia dvoch kasačných rozhodnutí krajského súdu, a to uznesenia č. k. 3Co/68/2023-789 z 19. apríla 2024 proti prvému meritórnemu rozsudku mestského súdu a uznesenia sp. zn. 2Co/81/2024 z 26. septembra 2024 proti uzneseniu o prerušení konania. Ústavný súd nemôže ich existenciu ignorovať, a preto nemôže ani v plnom rozsahu akceptovať argumentáciu podpredsedníčky mestského súdu, ktorá žiadala nezohľadniť obdobie, keď bol spis mimo dispozičnej sféry mestského súdu. Kasácia rozhodnutí súdu prvej inštancie z dôvodov uvedených v rozhodnutiach krajského súdu je prejavom neefektívnej činnosti mestského súdu s výrazným dopadom na celkovú dĺžku napadnutého konania s následkom porušenia označených práv sťažovateľa. Aktuálny procesný stav je taký, že posledné pojednávanie sa uskutočnilo 1. októbra 2025 a bolo odročené na neurčito na účely ďalšieho dokazovania.

15. Vzhľadom na doterajšiu celkovú dĺžku napadnutého konania poznamenaného prvkami neefektívnej činnosti ústavný súd konštatuje, že súd prvej inštancie nepostupoval v napadnutom konaní s cieľom rýchleho a efektívneho prerokovania a ukončenia sporu. Ústavný súd preto dospel k záveru, že postupom mestského súdu bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

16. Vzhľadom na to, že konanie dosiaľ nebolo právoplatne skončené, ústavný súd prikázal mestskému súdu, aby konal v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku nálezu).

IV.

Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

17. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04, IV. ÚS 302/2020). Ústavný súd konštatuje, že v uvedenej veci prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Ústavný súd považoval v okolnostiach danej veci za primerané priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 eur, ktoré mu je mestský súd povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (bod 3 výroku nálezu). V prevyšujúcej časti požadovaného finančného zadosťučinenia ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 5 výroku nálezu).

V.

Trovy konania

18. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania v sume 949,17 eur v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len

„vyhláška“), a to za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie ústavnej sťažnosti) vykonané v roku 2025 podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky. Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2025 v sume 371 eur (1/4 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2025 v sume 14,84 eur (podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Celková suma trov konania tak s príslušnou daňou z pridanej hodnoty, ktorej je právny zástupca sťažovateľa platcom, predstavuje sumu 949,17 eur. Priznanú náhradu trov konania je mestský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. októbra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu